

των **Χρίστου Τουλιάτου & Σπύρου Δρίτσα**

“Στους καιρούς της αδυναμίας συχνά δεν λείπει η σωστή γραμμή, αλλά η μία γραμμή...”

Όλα είναι εδώ, όλα όμως είναι πάρα πολύ.

Δεν λείπουν οι προτάσεις, γίνονται δεκτές όμως πάρα πολλές.

Δεν λείπουν οι σωστές διαπιστώσεις, τις ξεχνάμε όμως πολύ γρήγορα.

Στους καιρούς της αδυναμίας είναι κανείς στρατευμένος και δεν στρατεύεται.

Στους καιρούς της αδυναμίας πολλά είναι σωστά,

όμως ταυτοχρόνως πολλά είναι αναγκαία και λίγα μπορούν να γίνουν...”

Μπρεχτ

Έχουν γραφτεί κείμενα επί κειμένων για το ταξικό-λαϊκό ΟΧΙ και τη σημασία του, για την κωλοτούμπα της κυβέρνησης και το πέρασμά της στην άλλη πλευρά, την πλευρά των ταξικών-κοινωνικών αντιπάλων μας, με την επιλογή της στήριξης νέου μνημονίου. Δεν σκοπεύουμε να επαναλάβουμε κάτι τέτοιο.

Ας μπούμε κατευθείαν στο θέμα λοιπόν: την ίδια ώρα που υπερασπιστές της κυβερνητικής επιλογής γράφουν αποκρουστικά άρθρα προσπαθώντας να δομήσουν και μία «αριστερή» και πιο νεανική εκδοχή υπεράσπισης των επιλογών Τσίπρα, υπερασπιστές του ΟΧΙ κινούνται με κλασικές συνταγές της αριστεράς της μεταπολίτευσης, ενίοτε ερίζουν και για την «ηγεμονία» στο χώρο αυτό με εξίσου κλασικό (και αποκρουστικό) τρόπο. Και φυσικά όλοι αναφέρονται στη νέα γενιά που ψήφισε κατά 80% ΟΧΙ, τη γενιά της επισφάλειας, της ανεργίας, της άσχημα πληρωμένης εργασίας, της δουλειάς στη ζούγκλα του ιδιωτικού τομέα, των δυσκολιών να συντηρήσει οικογένεια, τη γενιά της μαζικής μετανάστευσης. Φοβόμαστε ότι αν οι επιλογές για αυτή τη νέα γενιά παραμείνουν μόνο αυτές, τότε αυτή η γενιά θα είναι πολύ επιφυλακτική στην αριστερά που διαμορφώνεται ή απλά θα μας γυρίσει την πλάτη. Με ό,τι αυτό σημαίνει για το σε ποιές πολιτικές ατραπούς μπορεί να στραφεί...

Καλά, σκοτωθήκαμε νωρίς; Χαμογελάμε ρε, τι μας ζητάνε;

Καλό είναι σε όλες αυτές οι συζητήσεις να αποφεύγουμε τους λυρισμούς χωρίς περιεχόμενο. Η πολιτική με απλή επίκληση στο συναίσθημα και στο παρελθόν δεν πρέπει είναι η πολιτική της αριστεράς. Αυτοί είναι οι πολιτικοί όροι που γεννούν τον αταξικό λαϊκισμό στρώνοντας το δρόμο για «σωτήρες» και «εθνικούς ηγέτες», ενίοτε και για το φασισμό. Και δυστυχώς αυτοί οι όροι ενδημούν στο ευρύτερο αντιμνημονιακό στρατόπεδο, ας φροντίσουμε τουλάχιστον να μην γίνονται ο κανόνας. Γιατί αλλιώς σε άσχημες καμπές θα κοιμηθούμε με ένα πεντάμορφο λαό και θα ξυπνήσουμε με ένα τέρας.

Μας προκαλεί απέχθεια η προσπάθεια site υπερασπιστών της τάσης Τσίπρα να λειτουργούν έτσι παρουσιάζοντας τις απόψεις της συντρόφου του Χρόνη Μίσιου [1] (βάζοντας οι αθεόφοβοι και φωτογραφία στο άρθρο από τον τάφο ενός ανθρώπου που στο τέλος της ζωής του δήλωνε οικολόγος και σχεδόν αντιεξουσιαστής!) ή της κόρης του Σάντα [2]. Τα σύμβολα δεν έχουν καμία αξία αν χαθεί αυτό που συμβολίζουν. Και αυτό ακριβώς είναι που διακυβεύεται όταν μία κυβέρνηση «της αριστεράς» (ή της «κοινωνικής σωτηρίας» τελικά όπως μας έλεγαν; Άλλα λέμε στο κομματικό ακροατήριο και άλλα στην «κοινωνία»;) ψηφίζει μνημόνια και αντιλαϊκές πολιτικές και την ίδια στιγμή μιλά για «έντιμο» συμβιβασμό με επιχειρηματολογία του θατσερικού ΤΙΝΑ. Εσχάτως, ο πρωθυπουργός στο Κόκκινο μας θύμισε ότι ενίοτε χρειάζονται και οι συμβιβασμοί όπως είπε άλλωστε και ο Λένιν στον «Αριστερισμό». Πάλι, (ανιστορική και χωρίς περιεχόμενο) επίκληση στο ένδοξο παρελθόν!

Όχι με το Weber, με το Μαρξ!

Δεν φτάνει η επίκληση στα ηρωικά σύμβολα, ακολουθεί και η επίκληση στην «ευθύνη». Μία μεζούρα ένδοξο ΚΚΕ, μία ΔΗΜΑΡ, να το αφήσω; Δεν αξίζει σε όλο τον κόσμο που αγωνίστηκε τέτοιου επιπέδου πολιτικός λόγος. Που όταν «θεωρητικοποιείται» καταλήγει και τραγέλαφος. Με το Weber λοιπόν και την «ηθική της ευθύνης»; Με το Weber που διόλου τυχαία έστησε το θεωρητικό οικοδόμημά του με ρητό στόχο να αποδομήσει τις θεωρήσεις του Μαρξ; Με το Weber που ήταν ένας ιδεολόγος του γερμανικού συγκεντρωτικού και γραφειοκρατικού κράτους και του γερμανικού υποδείγματος συσσώρευσης με προστατευτισμό και αυτοδύναμη βιομηχανική ανάπτυξη κόντρα στους βρετανούς ανταγωνιστές; Μα τελοσπάντων, δεν υπήρχε κανείς να συμβουλευτεί τον κ.Φίλη να αποφύγει την ειρωνία της ιστορίας με τέτοιες «συνδικαλικές» πιστεύοντας ακόμα ότι είναι σε αμφιθέατρα της δεκαετίας του '80;

Με το Μαρξ λοιπόν! Και δεν εννοούμε τον Γκράουτσο με τις χιουμοριστικές ατάκες του στυλ: «Αυτές είναι οι αρχές μου, αν δεν σας αρέσουν έχω κι άλλες». Με το Μαρξ της

σταθερότητας αρχών και στρατηγικών, με το Μαρξ της ριζοσπαστικής πολιτικής και του κοινωνικού πειραματισμού, με το Μαρξ της σύγχρονης θεωρητικής αναζήτησης, με το Μαρξ ως οδηγό και όχι ως εικόνισμα. Με το Μαρξ του σοσιαλισμού και κομμουνισμού ως κίνησης που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων και δεν την μεταθέτει διαρκώς στο μέλλον πιστεύοντας ότι κερδίζει χρόνο ενώ ο αντίπαλος επελαύνει. Με το Μαρξ να διαπερνά τις αναλύσεις μας και να μην είναι απλά ένας μακρινός αντίπαλος σε κείμενα που περισσότερο μοιάζουν με εκσυγχρονιστικά αφηγήματα τύπου σημιτικού ΠΑΣΟΚ ή πρόσφατης ΔΗΜΑΡ. Αυτό το «Οι ανισορροπίες και τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης που παρουσιάζονται ανάμεσα σε περιοχές αλλά και σε κράτη της Ε.Ε. δεν οφείλονται στο νόμισμα [...] αλλά στην διαφορετική οργανική σύνθεση του κεφαλαίου που υπάρχει ανάμεσα σε περιοχές αλλά και σε κράτη. Η διαφορά αυτή συμβάλει ώστε να μετακυλιέται υπεραξία προς τις πιο αναπτυγμένες χώρες.» [3] είναι ενδεικτικό σε ένα κείμενο που κατά τα άλλα σήμερα είναι εντελώς ΔΗΜΑΡ και σε λίγους μήνες θα είναι ό,τι απομείνει από το ΣΥΡΙΖΑ του Τσίπρα ...

It's politics, the economy or strategy stupid?

Όχι λοιπόν συναισθηματισμοί ενώ διακυβεύεται το μέλλον μας, ούτε εγκλήσεις για υπευθυνότητα. Αλλά σοβαρή επιτέλους κουβέντα για το τι στο καλό έγινε. Και όταν χάνεις αναθεωρείς τα πάντα, όχι μόνο τις πρόσφατες τακτικές επιλογές σου με γενικόλογες «αυτοκριτικές» για τη στρατηγική και τα υπόλοιπα. Η αυτοκριτική αποτίμηση αν δεν είναι αυστηρή και συγκεκριμένη δεν είναι τελικά ούτε αυτοκριτική ούτε αποτίμηση. Δεν έχασε λοιπόν το στυλ «διαπραγματεύσεως», η τάδε ή η δείνα τακτική επιλογή. Χρεοκόπησε παταγωδώς μία ολόκληρη στρατηγική, η στρατηγική του αριστερού ευρωπαϊσμού, χρεωκόπησαν οι πολιτικοί απόγονοι του ευρωκομμουνιστικού ρεύματος παρά τις σημαντικές συμβολές του σε διάφορα θεωρητικά πεδία (Αλτουσέρ, Μπαλιμπάρ, Πουλαντζάς και τόσο άλλοι). Με τις αυταπάτες για τη μεταρρύθμιση της ΕΟΚ και ΕΕ, για τη λειτουργία της ΟΝΕ, για το θετικό ρόλο των ΕΣΠΑ κλπ. Και από αυτή την άποψη είναι θετικό και πολύ ενδιαφέρον ότι σύντροφοι και συναγωνιστές από αυτή την πλευρά αναστοχάζονται και αναζητούν νέους δρόμους σε ατομικές [4] και συλλογικές συμβολές [5] .

Οι γενικόλογες αυτοκριτικές περί της στρατηγικής που ενισχύουν τελικά σήμερα με όρους αναγκαστικής λύσης την κατεύθυνση έμπρακτης στήριξης του νέου μνημονίου είναι επιζήμιες. Σε λίγο καιρό, δεν θα μπορούν να ψελλίσουν επιχειρήματα για σημερινό αναστοχασμό και μελλοντικό απεγκλωβισμό από τα μνημόνια (κάτι σαν την «απαγκίστρωση» της ΔΗΜΑΡ δηλαδή;) [6] . Γιατί πολύ απλά σε λίγους μήνες δεν θα υπάρχουν, σε λίγους μήνες η «γραμμή» θα είναι ο Νίκος [7] ή/και ο Στέλιος Παππάς, δεν θα είναι παλιοί συναγωνιστές μας στο φοιτητικό κίνημα που σήμερα υποστηρίζουν αυτή την αφήγηση. Και δεν θα σώσει

την άποψή τους το γεγονός ότι βάδισαν τους δρόμους του αγώνα το 2003 στη Θεσσαλονίκη και το 2006-'07 στο φοιτητικό κίνημα. Κάποιες στιγμές από αυτές τους βαδίσαμε μαζί, αλλά αυτό πλέον μικρή σημασία έχει, κατά τα γνωστά τα στερνά τιμούν τα πρώτα. Δεν σκοπεύουμε να γίνουμε ανθρωποφάγοι και κανίβαλοι σε μία πολιτική αντιπαράθεση. Αλλά και ο καθένας κάνει τις επιλογές του και παίρνει την ευθύνη που του αναλογεί.

Δεν αναλογεί φυσικά και μία συζήτηση απλά για την υψηλή «πολιτική» που αγνοεί την οικονομία. Λες και η οικονομική πολιτική, οι καταστατικοί θεσμικοί πολιτικοί περιορισμοί της ΕΕ του Μάαστριχτ και των Συμφώνων Σταθερότητας και η πολιτική της ΕΚΤ δεν είναι εξίσου πολιτικές. Λες και η δική μας «πολιτική» είναι να συζητάς τις τακτικές επιλογές στο υπάρχον πλαίσιο που σε έχουν εγκλωβίσει ή έχεις αυτοεγκλωβιστεί. Αυτό όμως είναι η *real politique*, η πολιτική της ΤΙΝΑ, η (αστική) πολιτική του αντιπάλου... Η δική μας πολιτική δεν είναι ξερές τεχνοκρατικές προτάσεις ή τακτικισμοί και επικοινωνιακή διαχείριση σε ένα όλο και πιο ασφυκτικό στρατηγικά πεδίο. Η δική μας πολιτική πρέπει πρώτα από όλα να είναι αγώνας, δουλειά στο σωματείο, τη γειτονιά, το σύλλογο, ριζοσπαστικός πολιτισμός και θεωρία. Η δική μας πολιτική είναι το κυνήγι της αντι-ηγεμονίας κατά Γκράμσι, όχι ο εγκλωβισμός στην πολιτική και ιδεολογική ηγεμονία του αντιπάλου. Και αυτή την αντιηγεμονία την αναζητούμε στα σωματεία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, στη Λάντζα και τους Ενεργούς Ανέργους, στο Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών, τις ΕΛΜΕ και τόσα άλλα. Αλλά και στις γειτονιές, στους Συνεταιριστές Ζωγράφου και το Μπερντέ στα Ιλίσια, την Πρωτοβουλία Κατοίκων Γλυφάδας και το Συν Άλλοις, στην Οκτάνα στην Πετρούπολη, στην Εργατική Λέσχη της Νέας Σμύρνης και σε τόσα άλλα τοπικά εγχειρήματα. Την αναζητούμε στους φοιτητικούς συλλόγους, στις μαθητικές συλλογικότητες, στις πρωτοβουλίες *voucher*άδων, στο Αυτοδιαχειριζόμενο Κοινωνικό Ιατρείο Νέας Φιλαδέλφειας-Νέας Χαλκηδόνας, σε..., σε....

Δεν την αναζητούμε όμως μόνο εκεί. Την αναζητούμε και στο ερώτημα μίας άλλης εξουσίας, μίας κυβέρνησης και εξουσίας των εργαζομένων και του λαού. Για αυτό συζητάμε για μέτωπα, προγράμματα, στρατηγικές και τακτικές σε διαδικασίες που συχνά διαρκούν πολύ παραπάνω από όσο πρέπει. Και για αυτό δεν αρκεί απλά η φυγή στο κοινωνικό πεδίο. Δεν μας αρκούν οι λογικές αυτόνομων και αναρχικών συναγωνιστών της γενιάς μας που παραμένουν δραστήριοι σε κοινωνικά εγχειρήματα αλλά αδιαφορούν για τέτοιες συζητήσεις. Δεν αρκούν όμως εξίσου και όψιμες υπερασπίσεις των επιλογών Τσίπρα με αυταπάτες για «ανακούφιση» των επιπτώσεών τους και ανάταξη των δυνάμεών στο κοινωνικό πεδίο **[8]**.

Πραγματικά, ποιος μπορεί να πιστεύει ότι όποιος λερώσει τα χέρια του με μνημονιακό μελάνι θα βρει σαπούνι να το ξεπλύνει σε καμία γειτονιά ή σε κάποιο σωματείο;! Όποιος ονειρεύεται

Ζαπατιστικές κοινότητες σε μία μνημονιακή Ελλάδα δεν πρέπει να ξεχνά ότι αφενός οι Ζαπατίστας βρίσκονται σε κάτι απομακρυσμένες ζούγκλες και δεν διεκδίκησαν την εξουσία στην Πόλη του Μεξικού, αφετέρου πως ό,τι κέρδισαν το κέρδισαν με το όπλο στο χέρι...

Από τον Πανελλήνιο στην ΑΣΟΕΕ ένα τσιγάρο δρόμος ή μοναξιά μου όλα;

Πήγαμε στις επιτροπές του ΟΧΙ πριν το δημοψήφισμα, συνεχίζουμε και μετά για το όχι μέχρι τέλους. Περάσαμε και από τον Πανελλήνιο στην εκδήλωση της Ίσκρα, πήγαμε και στην ΑΣΟΕΕ στην κοινωνικοπολιτική πρωτοβουλία συνδικαλιστών και αγωνιστών. Κάτι κινείται επιτέλους, μία ελπίδα για ένα ευρύτερο κοινωνικό και πολιτικό μέτωπο αναθερμαίνεται. Κάτι έλειπε όμως. Στον Πανελλήνιο πλειοψηφούσε εμφανώς η γενιά του Πολυτεχνείου που δεν έσκυψε και δεν σκύβει ακόμα το κεφάλι. Στην ΑΣΟΕΕ η γενιά που πολιτικοποιήθηκε στη δεκαετία του '80 και του '90 στα πανεπιστήμια και τους χώρους δουλειάς. Στα φοιτητικά κινήματα του '79, του '87, του '90-'91, του '95, στις απεργίες της ΕΑΣ και την απεργία ενάντια στο ασφαλιστικό Γιαννίτση. Στη συνδικαλιστική δουλειά στο δημόσιο (καθηγητές, δάσκαλοι, νοσοκομεία κλπ.) και στην οικοδόμηση πρωτοβάθμιων σωματείων σε χώρους του ιδιωτικού τομέα.

Έλειπε όμως εμφανώς η γενιά του Αρσένη, η γενιά του 2003 στη Θεσσαλονίκη, η γενιά του κινήματος του '06-'07, η γενιά του Δεκέμβρη. Και ακόμα περισσότερο η γενιά που παλεύει τα μνημόνια στο σημερινό πιο εντατικοποιημένο σχολείο και το πιο αυταρχικό Πανεπιστήμιο των Φορτσάκηδων. Που δραστηριοποιείται πολύμορφα σε γειτονιές (από μία δομή αλληλεγγύης μέχρι κάποιο αναρχικό-αντιεξουσιαστικό στέκι). Που δουλεύει στα σύγχρονα κάτεργα εταιρειών του ιδιωτικού τομέα, που εκβιάστηκε με απολύσεις και μειώσεις μισθών για να πει ΝΑΙ στο δημοψήφισμα. Η γενιά που κατακτά την αριστερά και τη συλλογική πάλη όχι λόγω ενός γόνιμου ιδεολογικά και πολιτικά κλίματος για κάτι τέτοιο όπως μετά τη χούντα. Αλλά η γενιά που τα κατακτά ακριβώς γιατί πλέον η ίδια η κοινωνική ύπαρξη και ένταξή της δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Λιγότερο ιδεολογική στράτευση, πιο βαθιά κοινωνική ανάγκη και εμπλοκή. Και για αυτό ίσως και πιο ελπιδοφόρα.

Για αυτό όμως και πιο καχύποπτη στους ατελείωτους ιδεολογίζοντες μονολόγους των αμφιθεάτρων και των κομματικών γραφείων. Αν ο Δεκέμβρης όντως δεν ήταν απάντηση αλλά ερώτημα, μήπως τελικά οι πλατείες ήταν μία πρώτη απάντηση για το πώς οργανωνόμαστε προτού συζητήσουμε και για το τι λέμε; Και ακριβώς για να το συζητήσουμε γόνιμα, ισότιμα και δημιουργικά; Αν δεν αναζητήσουμε σε αυτή τη βάση μια άλλου τύπου αυτοοργάνωση και δημοκρατία, αν δεν προσπαθήσουμε να πάρουμε τα όποια θετικά όσον αφορά στην οργάνωση είχαν εγχειρήματα τύπου Rodemos για να φτιάξουμε το δικό μας

κίνημα της 5ης Ιούλη του ΟΧΙ, δύσκολα θα δούμε αυτή τη γενιά να μπαίνει στο προσκήνιο. Αν δεν αποκτήσει ο λόγος μας περισσότερο κοινωνικό περιεχόμενο, ριζοσπαστικές αλλά και άμεσες προτάσεις πολιτικής δεν θα νιώσει ότι την αφορά. Οι οργανωμένοι θα έρχονται στις «διαδικασίες», σε Πανελλήνιους και ΑΣΟΕΕ κατά τα γνωστά. Οι υπόλοιποι θα είναι εκεί έξω, δίπλα στο πανώ στην πορεία, σε μία συλλογική κουζίνα και σε μία βάρδια σε κάποιο στέκι στη γειτονιά, σε κάποιο ακτιβισμό και κάποιο σωματείο. Αλλά δεν θα είναι εδώ.

Για αυτό, ας το πάμε αλλιώς. Ας μην γράψει η γενιά μας νέα ποιήματα της ήττας όσο και αν μας συγκινούν τα παλιά. Το 1988, στον καιρό λίγο πριν τη νέα ήττα του '89, βγήκε ο δίσκος "Small parts, isolated and destroyed" ενός punk/hardcore συγκροτήματος [9]. Ας μην κρατήσουμε τον τίτλο του, ούτε τον τίτλο του πρώτου κομματιού ("Dark Ages"). Ας κρατήσουμε το 5ο κομμάτι ("Victory") και το όνομα του συγκροτήματος.

NOMEANSNO!

Πηγή: ektosgrammis.gr

[1] toideologio.gr

[2] toideologio.gr

[3] toideologio.gr

[4] rednotebook.gr

[5] rednotebook.gr

[6] toideologio.gr

[7] toideologio.gr

[8] rednotebook.gr

[9] [Βίντεο](#)